
Årsrapport 2017

Regnskapsstandardstyret i Norsk RegnskapsStiftelse

Sammendrag.....	1
1 Norsk RegnskapsStiftelse	2
2 God regnskapsskikk.....	3
3 Regnskapsstandard for øvrige foretak	4
4 Regnskapsstandard for små foretak	6
5 Regnskapsstandard for ideelle organisasjoner	6
6 Standarder og andre uttalelser fra RSS	7
7 Endrede standarder	8
8 Endrede veiledninger	8
9 Ytterligere opplysninger.....	8

Sammendrag

Regnskapsstandardstyret (RSS) har siden 2013 arbeidet med en ny norsk regnskapsstandard for øvrige foretak. Høringsutkastet som baserer seg på IFRS for SMEs¹ ble først utarbeidet innenfor rammene av gjeldende regnskapslov, deretter innenfor rammen av lovforslaget, slik det fremkommer i NOU 2015: 10 og NOU 2016: 11. Arbeidet ble stanset i juni 2017.

21. juni 2017 fremmet Finansdepartementet Prop. 160 L (2016-2017). I denne proposisjonen fulgte departementet opp enkelte av forenklingsforslagene i lovutredningene. Uttalelser i proposisjonen skapte usikkerhet om videre fremdrift og departementets retning i arbeid med en ny regnskapslov, særlig når det gjelder lovutvalgets hovedretning – regnskapsstandard for øvrige foretak basert på IFRS for SMEs. På grunn av den uklare situasjonen besluttet Stiftelsesstyret i Norsk RegnskapsStiftelse 23. juni 2017 å stanse arbeidet med ny regnskapsstandard.

I 2017 ble det vedtatt endringer i aksjeloven og regnskapsloven, samt at det ble vedtatt en ny likestillings- og diskrimineringslov som trådte i kraft 1. januar 2018. Disse endringene har medført behov for å oppdatere NRS 8 God regnskapsskikk for små foretak, NRS 16 Årsberetning og NRS (F) God revisjonsskikk for ideelle organisasjoner. RSS vil publisere oppdaterte versjoner tidlig i 2018.

I påvente av ny regnskapslov og ny norsk regnskapsstandard for øvrige foretak har RSS stilt sitt arbeid med standardsetting i bero. Øvrige standarder er derfor ikke oppdatert.

¹ IFRS for Small and Medium-sized Entities (IFRS for SMEs) er en regnskapsstandard utarbeidet spesielt for små og mellomstore foretak. Standarden utgis av International Accounting Standards Board (IASB).

Høringsutkastet til ny norsk regnskapsstandard fra april 2014 er ikke å anse som en autoritativ kilde til tolkning av gjeldende norsk god regnskapsskikk selv om dagens regler i stor utstrekning er videreført.

1 Norsk RegnskapsStiftelse

Norsk RegnskapsStiftelse (NRS) ble etablert i april 1989. Bak NRS står følgende stiftende organisasjoner:

- Den norske Revisorforening (DnR)
- Econa
- Handelshøyskolen BI
- Regnskap Norge
- Norges Handelshøyskole (NHH)
- Norske Finansanalytikeres Forening (NFF)
- Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)
- Oslo Børs

Norsk RegnskapsStiftelse oversettes til engelsk med The Norwegian Accounting Standards Board (NASB). NRS har ikke utarbeidet engelske oversettelser av standardene.

Regnskapsstandardstyret (RSS)

Ved utgangen av 2017 består NRS av tre hovedorganer; et overordnet stiftelsesstyre, et fagorgan IFRS (FO IFRS) og et regnskapsstandardstyre (RSS).

Stiftelsesstyret er ansvarlig for å vedta NRS' strategi og sikre finansieringen av NRS' virksomhet. I tillegg utpeker Stiftelsesstyret medlemmer til FO IFRS og RSS, og skal informeres om innholdet i vedtatte standarder før de kan publiseres.

RSS er det standardsettende organ for alle regnskapsstandarder, veiledninger, høringsutkast, diskusjonsnotat og andre uttalelser om god regnskapsskikk.

RSS kan delta i den offentlige debatt om slike spørsmål. Det er opprettet tre fagutvalg under RSS; fagutvalg små foretak, fagutvalg ideelle organisasjoner og fagutvalg pensjoner.

Regnskapsstandardstyret

Elisabet Ekberg	KPMG (leder)
Hans Robert Schwencke	Handelshøyskolen BI (nestleder)
Anne-Cathrine Bernhoft	EY
Jan Terje Kaaby	Regnskap Norge
Kirsten L. Jacobsen	Deloitte
Kjell Magne Baksaas	Høyskolen i Sørøst-Norge
Odd Egil Kanestrøm	Heidenreich Holding
Oddbjørn Skaare	E-Co Energi
Reidar Jensen	BDO
Signe Moen	PwC

Observatører:

Marianne Irgens	Finansdepartementet
Terje Nilsen	Finanstilsynet

Fagutvalg små foretak

Jan Terje Kaaby	Regnskap Norge (leder)
Gunhild Kveine	BDO (nestleder)
Kåre Rødssæteren	EY
Karl-Asbjørn Kjennerud	Sparebank 1 Økonomihuset
May Sigrun Rusdal Fikke	PwC
Stein Erik Lund	KPMG
Stig Størksen	DNB
Thomas Hagen Alm	Deloitte

Fagutvalg ideelle organisasjoner

Elisabet Ekberg	KPMG (leder)
Elsie Tjeransen	Deloitte (nestleder)
Erik Lie	BDO
Hans Petter Nissen	Sparebank 1 Regnskapshuset Østlandet
Hans-Christian Berger	PwC
Kjetil Andersen	EY
Svein-Arne Martinsen	Revisjonsfirmaet Flattum & Co
Øivind Karlsen	KPMG

Fagutvalg pensjoner

Vidar Nilsen	Deloitte (leder)
Karina Vasstveit Hestås	Norsk Hydro (nestleder)
Anfinn Fardal	KPMG
Bjørn Rydland	PwC
Ellen Wettre-Johnsen	Storebrand
Geir Tore Nygaard	Norwegian Insurance Partner
Lars Ragnar Vigdel	EY
Nina Servold Oppi	BDO

2 God regnskapsskikk

Regnskapsstandardstyret utgir standarder for

- gruppen øvrige foretak (foretak som ikke er børsnoterte, ikke er små og som ikke er ideelle organisasjoner),
- små foretak, og
- ideelle organisasjoner.

I forarbeidene til regnskapsloven av 1998 drøfter Finansdepartementet kravet til å utarbeide årsregnskap i samsvar med god regnskapsskikk i forhold til de regnskapsstandarder som fastsettes. Departementet uttaler i Ot. prp. nr. 42 (1997–98) under punkt 6.8.5:

«Når god regnskapsskikk etableres gjennom slike anbefalinger og normer, vil det ikke være noe krav om at det foreligger en fast praksis med en viss utbredelse. Tvert imot kan slike anbefalinger og normer komme som følge av at det anses å foreligge en uheldig praksis. Anbefalingene vil i slike tilfeller ses som en anvisning på hva som skal anses som god regnskapsskikk fra og med tidspunktet for anbefalingen. Forutsetningen om en fast forekommende praksis med en viss utbredelse bør imidlertid legges til grunn når det gjelder spørsmål der det ikke er utgitt anbefalinger eller normer.»

Finansministeren har i brev 29 april 1998 til Stortingets finanskomité understreket at dette ikke er en overføring av en forskriftshjemmel til NRS, men en beskrivelse av regnskapsmiljøer som har en aktiv rolle i utviklingen av god regnskapsskikk.

Kongen i statsråd oppnevnte den 19 september 2014 et lovutvalg som skulle utrede regnskapsloven. Lovutvalgets mandat var bredt, og det skulle blant annet vurdere om god regnskapsskikk bør videreføres i sin nåværende form, eventuelt om den rettslige standarden god regnskapsskikk bør erstattes eller suppleres med direkte henvisninger til regnskapsstandarder. I den forbindelse skulle utvalget også evaluere NRS' rolle i standardsettingsarbeidet. Arbeidet fordeler seg på to delutredninger, NOU 2015: 10 og NOU 2016: 11.

Regnskapslovutvalget leverte sin første delutredning den 26. juni 2015, hvor det ble foreslått at den rettslige standarden god regnskapsskikk fjernes til fordel for rettslig bindende regnskapsstandarder. Lovforslaget innebærer at god regnskapsskikk ikke lenger skal være hjemmel for standardsetting, men i stedet ble det foreslått en eksplisitt hjemmel for et standardsettende organ til å fastsette rettslig bindende regnskapsstandarder. Utvalget foreslår en modell som innebærer en videreføring av NRS med visse organisatoriske endringer som gir staten en overordnet kontroll med fastsettelsen av de bindende regnskapsstandardene.

Finansdepartementet har foreløpig ikke tatt stilling til disse delene av lovforslaget.

3 Regnskapsstandard for øvrige foretak

I april 2014 publiserte NRS høringsutkast til ny norsk regnskapsstandard for øvrige foretak. Høringsutkastet ble utarbeidet innenfor rammen av gjeldende regnskapslov. Standarden skulle erstatte alle eksisterende standarder for denne gruppen foretak. Høringsutkastet var basert på IFRS for SMEs (2009), men det var foretatt nødvendige tilpasninger til norsk regnskaps- og aksjelovgivning, samt at enkelte løsninger fra gjeldende norsk god regnskapsskikk ble foreslått videreført.

NRS mottok 74 hørings svar, hvor de fleste i hovedsak støtter forslaget om å utarbeide en regnskapsstandard med utgangspunkt i IFRS for SMEs. Sett i lys av at det i mellomtiden ble oppnevnt et lovutvalg som skulle utrede regnskapsloven, ga mange høringsinstanser uttrykk for at ikrafttredelse av ny regnskapsstandard bør koordineres med ny regnskapslov.

RSS har siden 2014 arbeidet med et nytt høringsutkast til ny norsk regnskapsstandard. Arbeidet med det nye høringsutkastet utføres innenfor rammen av lovforslaget slik det fremkommer i NOU 2015: 10 og NOU 2016: 11.

RSS har arbeidet med forslag til ny norsk regnskapsstandard også i 2017, men arbeidet ble stanset i juni. Bakgrunnen for at arbeidet ble stanset er følgende uttalelser fra Finansdepartementet i Prop. 160 L (2016-2017):

«Utvalget har foreslått en ny lov hovedsakelig uten andre bestemmelser enn det er krav om etter det konsoliderte regnskapsdirektivet, og som skal utfylles gjennom rettslig bindende standarder for øvrige foretak basert på den internasjonale regnskapsstandarden for små og mellomstore foretak, IFRS for SMEs. Høringsrunden viser at høringsinstansene er delt i sitt syn på dette forslaget. Motstanden mot forslaget skyldes hovedsakelig at det blir hevdet at lovforslaget innebærer innføringskostnader og varig økte kostnader for de regnskapspliktige ved regnskapsutarbeidelsen som ikke blir oppveid av økt nytte for regnskapsbrukerne. Utvalget har ikke drøftet om et alternativ til forslaget som presenteres, mest nærliggende i form av endringer innenfor rammen av nåværende regnskapslov, ville gitt en samfunnsøkonomisk bedre løsning. På bakgrunn av dette mener departementet at det vil være behov for mer arbeid før det kan tas stilling til utvalgets forslag om ny lov.

...

Det er mange likhetstrekk mellom de tidligere direktivene og det nye direktivet. Likevel gjenstår det noe arbeid for å sørge for at norsk rett er i overensstemmelse med det konsoliderte regnskapsdirektivet. Departementet vil komme tilbake til Stortinget med en lovproposisjon som inneholder forslag til lovendringer som sikrer at norsk rett er i overensstemmelse med EØS-regler som svarer til det konsoliderte regnskapsdirektivet».

Uttalelsene i proposisjonen skapte usikkerhet med hensyn til fremdrift i arbeidet og i særlig grad departementets retning for arbeidet med en ny regnskapslov. Lovutvalgets foreslåtte hovedretning for endret regnskapslovgivning bygger på en regnskapsstandard for øvrige foretak basert på IFRS for SMEs. På grunn av den uklare situasjonen besluttet Stiftelsesstyret i Norsk RegnskapsStiftelse 23. juni 2017 å stanse arbeidet med ny regnskapsstandard frem til nærmere avklaring foreligger.

I 2017 ble det vedtatt lovendringer som har medført behov for å oppdatere NRS 16 Årsberetning. I juni 2017 ble aksjeloven § 3-5 om styrets handleplikt endret, og det ble vedtatt en ny likestillings- og diskrimineringslov. Likestillings- og diskrimineringsloven trådte i kraft 1. januar 2018 og med den ble i utgangspunktet plikten til å redegjøre for likestilling og diskriminering i årsberetning opphevet. I desember 2017 ble imidlertid redegjørelsesplikten videreført ved at det ble vedtatt en ny bestemmelse i likestillings- og diskrimineringsloven (§ 26a). Endringen medførte også endringer i regnskapsloven § 3-3a ellefte ledd. RSS vil publisere en oppdatert versjon av NRS 16 tidlig i 2018.

I påvente av ny regnskapslov og ny norsk regnskapsstandard for øvrige foretak har RSS stilt sitt arbeid med standardsetting i bero. Øvrige standarder er derfor ikke oppdatert.

Høringsutkast til norsk regnskapsstandard fra 2014 er ikke å anse som en autoritativ kilde til tolkning av gjeldende norsk god regnskapsskikk selv om dagens regler i stor utstrekning er videreført.

Høringsutkast til kapittel 100N om fusjoner som regnskapsføres etter kontinuitetsmetoden ble publisert i oktober 2014. Høringsutkastet utgjorde et tillegg til NRS(HU) Norsk Regnskapsstandard. RSS har ikke arbeidet videre med høringsutkastet i påvente av ny regnskapslov. Inntil videre gir NRS 9 *Fusjon* uttrykk for gjeldende norsk god regnskapsskikk på området.

Høringsutkast til endringer i NRS(F) *Fisjon* (NRS (HU) *Fisjon*) ble publisert i desember 2012. NRS (F) *Fisjon* er ikke endret som følge av dette, heller ikke standardens status som foreløpig standard. Inntil videre gir NRS(F) *Fisjon* uttrykk for gjeldende norsk god regnskapsskikk på området.

4 Regnskapsstandard for små foretak

NRS utgir en egen standard om god regnskapsskikk for små foretak, NRS 8.

I forbindelse med forslaget til ny regnskapslov og arbeidet med regnskapsstandarden for øvrige foretak, har RSS tidligere uttalt at det må vurderes en ny regnskapsstandard for små foretak. En ny regnskapsstandard for små foretak har vært planlagt utarbeidet med utgangspunkt i ny norsk regnskapsstandard for øvrige foretak, med forenklinger for små foretak. På grunn av den uklare situasjonen rundt ny regnskapslov og ny regnskapsstandard for øvrige foretak er arbeidet med ny regnskapsstandard for små foretak ikke påbegynt.

I 2017 ble det vedtatt endringer i aksjeloven og regnskapsloven som medførte behov for å oppdatere NRS 8 God regnskapsskikk for små foretak. Blant annet er plikten til å utarbeide årsberetning for små foretak opphevet med virkning fra regnskapsår avsluttet 31. desember 2017 eller senere. RSS vil publisere en oppdatert versjon tidlig i 2018.

5 Regnskapsstandard for ideelle organisasjoner

NRS startet i 2016 arbeidet med en ny standard for ideelle organisasjoner. Tanken var at denne skulle ha sitt utgangspunkt i de hovedregler som vil følge av ny regnskapslov og ny norsk regnskapsstandard for øvrige foretak, samt den britiske regnskapsstandard for regnskapsføring i ideelle organisasjoner (SORP).

På grunn av den uklare situasjonen rundt ny regnskapslov og ny regnskapsstandard for øvrige foretak er arbeidet med ny regnskapsstandard for ideelle organisasjoner stilt i bero.

Som følge av at små foretak ikke lenger plikter å utarbeide årsberetning for regnskapsår avsluttet 31. desember 2017 eller senere, vil NRS (F) God regnskapsskikk for ideelle organisasjoner oppdateres. RSS vil publisere en oppdatert versjon tidlig i 2018.

6 Standarder og andre uttalelser fra RSS

Norsk RegnskapsStandard

En endelig regnskapsstandard har vært fastsatt når det er vunnet praktiske erfaringer med anvendelse av en foreløpig standard. En endelig regnskapsstandard skal følges. Nummereringen (for eksempel NRS 1 *Varer*) viser at det foreligger en endelig regnskapsstandard.

Foreløpig Norsk RegnskapsStandard

En foreløpig regnskapsstandard har vært fastsatt på grunnlag av et høringsutkast og mottatte høringskommentarer. En foreløpig standard anbefales fulgt.

Veiledning

RSS utgir veiledninger. Gjennom veiledninger søker NRS å oppnå en mer ensartet praksis. Veiledninger kan også gi uttrykk for hvordan NRS mener lover bør fortolkes eller hvordan NRS mener forutsetninger bør fastsettes.

Innenfor et område som er regulert av IASB, kan bindende fortolkning av IFRS-standardene bare avgis av IASB selv ved fortolkningsorganet IFRS Interpretations Committee. Veiledningen representerer derfor bare en uttalelse fra NRS om hvordan en mener IFRS-standardene kan forstås på det aktuelle området.

Høringsutkast

Høringsutkast på områder der det ikke foreligger standarder, gir uttrykk for hvordan RSS mener problemer tatt opp i høringsutkastet, bør løses. Hvor det foreligger et høringsutkast til endring av en eksisterende standard, har standarden forrang.

Diskusjonsnotat

RSS har utgitt diskusjonsnotat. Slike notater har normalt vært et ledd i en utvikling av en regnskapsstandard. Et diskusjonsnotat vil peke på problemstillinger, trekke frem argumenter for og mot mulige regnskapsmessige løsninger, angi mulige konklusjoner og hvilke områder som må avklares.

Uttalelser fra RSS

RSS kan avgi uttalelser om fortolkningen av prinsipielle spørsmål om regnskapsstandarder og andre regnskapsspørsmål.

Internett

Fastsatte standarder, veiledninger, høringsutkast, diskusjonsnotater og uttalelser fra RSS er gratis tilgjengelige på nettsidene til NRS – www.regnskapsstiftelsen.no. Her er også mottatte og avgitte hørings svar tilgjengelig.

7 Endrede standarder

I 2017 ble det vedtatt endringer i aksjeloven og regnskapsloven, samt at det ble vedtatt en ny likestillings- og diskrimineringslov som trådte i kraft 1. januar 2018. Disse endringene medfører behov for å oppdatere NRS 8 God regnskapsskikk for små foretak, NRS 16 Årsberetning og NRS (F) God revisjonsskikk for ideelle organisasjoner. RSS vil publisere oppdaterte versjoner tidlig i 2018.

8 Endrede veiledninger

Veiledning pensjonsforutsetninger er oppdatert per 31. desember 2017.

9 Ytterligere opplysninger

Nærmere opplysninger kan gis av NRS' sekretariat. Leder for sekretariatet er Harald Brandsås.

Adressen er:

Norsk RegnskapsStiftelse

Postboks 2914 Solli

0230 OSLO

Telefon 23 36 52 00

E-post nrs@revisorforeningen.no

Web www.regnskapsstiftelsen.no